

VIII Posiedzenie RRST

28 kwietnia 2026 r. w sali Kolumnowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego odbyło się kolejne posiedzenie Regionalnej Rady ds. Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego (Rada).

Zakres spotkania

Posiedzenie było poświęcone readaptacji zasobów pogórnich.

Przebieg obrad

Posiedzenie otworzyła **Joanna Bojczuk, Członek Zarządu Województwa Śląskiego**, wskazując na kluczowe wyzwania związane z przyspieszeniem wdrażania projektów wspieranych ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST).

Rok 2026 ma szczególne znaczenie z perspektywy ryzyka utraty części przyznanych środków w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027. W odniesieniu do komponentu Next Generation, konieczne jest osiągnięcie celu na poziomie 321,1 mln euro. Po uwzględnieniu dotychczasowej certyfikacji, do rozliczenia pozostaje jeszcze 310,5 mln euro (ponad 1,3 mld zł). Wnioski o płatność powinny zostać przekazane do Komisji Europejskiej najpóźniej do 31 października 2026 r.

23 kwietnia br. zainicjowano proces aktualizacji Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji 2030 (TPST). Celem prac jest dostosowanie dokumentu do zmieniających się warunków strategicznych na poziomie unijnym, krajowym i regionalnym, przegląd aktualnych potrzeb oraz ich priorytetyzacja, a także identyfikacja nowych, strategicznych projektów transformacyjnych. Zaktualizowany dokument będzie stanowił istotny element w procesie negocjacji rozdziału regionalnego w Planie Partnerstwa. Prace nad TPST potrwać do końca 2027 r.

W ramach aktualizacji planowane jest m.in. rozszerzenie zakresu dokumentu na cały sektor przemysłu, przygotowanie go dla całego województwa – obejmującego wszystkie podregiony, w tym częstochowski – oraz silniejsze ukierunkowanie na dywersyfikację gospodarczą i rozwój nowych motorów wzrostu.

Równolegle rozpoczęto działania zmierzające do przygotowania nowej perspektywy finansowej na lata 2028–2034. Już na obecnym etapie zachęca się instytucje i partnerów do identyfikowania oraz rozwijania potencjalnych projektów transformacyjnych. Doświadczenia z obecnej perspektywy wskazują, że odpowiednio wcześnie i dobrze przygotowane projekty znacząco zwiększają skuteczność ich wdrażania. Kluczowe jest, aby istotna część projektów była gotowa do realizacji już w 2028 roku.

Wystąpienia i prezentacje

Pierwszym punktem obrad była prezentacja stanu realizacji Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) w ramach FE SL 2021-2027 oraz działań w zakresie sprawiedliwej transformacji województwa śląskiego. Prezentację poprowadziła **Małgorzata Staś** – Dyrektor Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu UMWSL.

Następnie zaprezentowano przykłady projektów oraz inicjatyw wpisujących się w proces transformacji regionu:

- **Krzysztof Klimosz**, Prezes Zarządu Kolei Śląskich, przedstawił założenia projektu budowy nowego zaplecza technicznego w Gliwicach, realizowanego na terenach pogórnich po szybie Bojków (KWK Sośnica), wraz z planowanym kierunkiem ich zagospodarowania.
- **Rafał Gąsior**, Dyrektor Biura Kontrolingu Strategicznego Polskiej Grupy Górniczej S.A., omówił projekt „Nowa perspektywa”, którego celem jest przekwalifikowanie pracowników sektora górniczego do pracy w branży kolejowej.
- **Andrzej Zabieglński**, Wiceprezes Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A., zaprezentował rolę terenów typu brownfield w przyciąganiu nowych inwestycji, wskazując na ich przewagi w kontekście transformacji gospodarczej regionu.
- **Mariusz Kruczek** z Głównego Instytutu Górnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego przedstawił podsumowanie prac w ramach projektu „Audyt technologiczny – transformacja górnictwa węgla kamiennego: co w zamian?”, wskazując możliwe kierunki rozwoju i alternatywy dla sektora.

Zaprezentowane wystąpienia pokazały różnorodność podejmowanych działań oraz skalę wyzwań związanych z procesem transformacji, a także znaczenie współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi, spółkami i sektorem badawczo-rozwojowym.

Dyskusja

W części dyskusyjnej głos zabrał **Bogdan Tkocz**, przewodniczący ZOZ NSZZ „Solidarność” oraz główny specjalista ds. transformacji w Tauron Serwis sp. z o.o., który podkreślił potrzebę budowania realnych powiązań pomiędzy sektorem energetycznym a górnictwem. Zwrócił uwagę, że w umowie społecznej z 2021 roku zawarto zapisy dotyczące rozwoju technologii niskoemisyjnych opartych na węglu, jednak do tej pory działania w tym zakresie są niewystarczające. Wskazał również na niewykorzystany potencjał terenów pogórnich, które mogą one pełnić nowe funkcje, m.in. w obszarze mieszkalnictwa czy innowacyjnych form działalności, takich jak rolnictwo podziemne. Przywołał przykłady projektów realizowanych na terenach byłych kopalń „Krupiński” i „Makoszowy”, gdzie rozwijane są rozwiązania z zakresu hydroenergetyki oraz magazynowania energii.

W dyskusji podniósł także kwestię wsparcia dla pracowników sektora górniczego, wskazując, że mechanizmy osłonowe, takie jak odprawy, nie są wystarczające dla rozwiązania problemów społecznych związanych z transformacją. Podkreślił potrzebę tworzenia centrów kompetencji i systemowych rozwiązań w zakresie przekwalifikowania.

Jan Bondaruk, Zastępca Dyrektora ds. Inżynierii Środowiska Głównego Instytutu Górnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego, odnosząc się do przykładów wdrażanych technologii, wskazał m.in. na zastosowanie rozwiązań związanych z wychwytywaniem CO₂ w Elektrowni Łaziska.

Podsumowując dyskusję, **Małgorzata Staś**, Dyrektor Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu UMWSL, podkreśliła potrzebę lepszego przygotowania procesów transformacyjnych, zarówno pod kątem regulacyjnym, jak i społecznym. Istotne jest wcześniejsze rozpoznanie oczekiwań mieszkańców oraz stworzenie odpowiednich ram prawnych, w tym w obszarze pomocy publicznej.

Zwróciła uwagę, że sektor górniczy to nie tylko infrastruktura, ale przede wszystkim wysoko wykwalifikowani pracownicy i silna kultura organizacyjna, które powinny zostać wykorzystane w procesie transformacji. Jednocześnie zaznaczono, że część terenów o szczególnie trudnych uwarunkowaniach może być przeznaczona do renaturyzacji.

[Obejrzyj krótką relację ze spotkania.](#)

Galeria

Załączniki

1. Program VIII Posiedzenia Rady Regionalnej	PDF, 62.56 KB
2. Notatka z VIII Posiedzenia Rady Regionalnej	PDF, 157.61 KB
3. Prezentacja_UMWSL	PDF, 1.26 MB
4. Prezentacja_Koleje Śląskie_Centrum Serwisowe	PDF, 2.44 MB
5. Prezentacja_PGG S.A_ Nowa perspektywa	PDF, 838.62 KB
6. Prezentacja_KSSE_Brown_greenfield	PDF, 1.87 MB
7. Prezentacja_GIG_PIB_Audyt technologiczny	PDF, 3.3 MB